

Profiel van kwalificatiedossier:

Pedagogisch Werk

Crebonr. 23285

» **Onderwijsassistent (Crebonr. 25698)**

Versie

Gewijzigd 2021

Geldig vanaf

01-08-2021

Opleidingsdomein

Zorg en welzijn (Crebonr. 79140)

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Op: 19-11-2020

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Overzicht van het kwalificatiedossier	5
Basisdeel	7
1. Beroepsspecifieke onderdelen	7
B1-K1: Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling	7
B1-K1-W1: Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat	9
B1-K1-W2: Inventariseert behoeften en wensen van het kind	9
B1-K1-W3: Bereidt de uitvoering van activiteiten voor	10
B1-K1-W4: Creëert een verantwoorde en stimulerende speel-/leeromgeving	10
B1-K1-W5: Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind	10
B1-K1-W6: Volgt en stimuleert de ontwikkeling en leren van het kind	11
B1-K1-W7: Evalueert haar eigen werkzaamheden	11
B1-K2: Werken aan kwaliteit en deskundigheid	13
B1-K2-W1: Werkt aan de eigen professionele ontwikkeling	13
B1-K2-W2: Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg	14
2. Generieke onderdelen	15
Profieldeel	16
P3: Onderwijsassistent	16
P3-K1: Uitvoeren van leeractiviteiten in overleg met de leraar	16
P3-K1-W1: Levert een bijdrage aan het ontwikkelen van een plan voor de begeleiding	17
P3-K1-W2: Bereidt de uitvoering van leeractiviteiten voor	18
P3-K1-W3: Voert leeractiviteiten uit	18
P3-K1-W4: Biedt (specifieke) ontwikkelingsgerichte leeractiviteiten aan	19
P3-K1-W5: Biedt ondersteuning gericht op zelfredzaamheid	19
P3-K1-W6: Voert praktische werkzaamheden uit	20
P3-K2: Uitvoeren van taken rondom de lessen	21
P3-K2-W1: Houdt toezicht en begeleidt buiten de lessen	21
P3-K2-W2: Organiseert (mede) organisatiebrede activiteiten	22

Leeswijzer

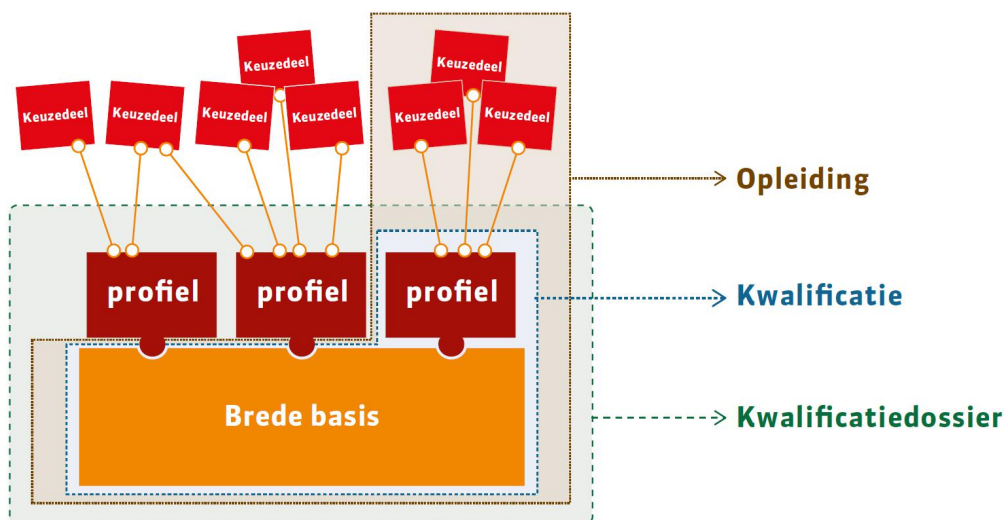
Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
  - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
  - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.
2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Onderwijsassistent	4	Nee	middenkaderopleiding

B1-K1 Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling	B1-K1-W1	Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat
	B1-K1-W2	Inventariseert behoeften en wensen van het kind
	B1-K1-W3	Bereidt de uitvoering van activiteiten voor
	B1-K1-W4	Creëert een verantwoorde en stimulerende speel-/leeromgeving
	B1-K1-W5	Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind
	B1-K1-W6	Volgt en stimuleert de ontwikkeling en leren van het kind
	B1-K1-W7	Evalueert haar eigen werkzaamheden

B1-K2 Werken aan kwaliteit en deskundigheid	B1-K2-W1	Werkt aan de eigen professionele ontwikkeling
	B1-K2-W2	Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1 Pedagogisch medewerker kinderopvang		
P1-K1 Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de kinderen in de kinderopvang	P1-K1-W1	Communiqueert met de ouders/vervangende opvoeders en het kind
	P1-K1-W2	Stelt een activiteitenprogramma op
	P1-K1-W3	Maakt een plan van aanpak voor de begeleiding en voert het uit
	P1-K1-W4	Zorgt voor uitvoering van een (dag)programma
	P1-K1-W5	Biedt persoonlijke verzorging
	P1-K1-W6	Draagt zorg voor een hygiënische en gezonde omgeving

P2 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker		
P2-K1 Opvoeden en ontwikkelen van kinderen/jongeren	P2-K1-W1	Communiqueert met de ouders/vervangende opvoeders en deelt haar kennis en inzichten
	P2-K1-W2	Stelt een (gespecialiseerd) activiteitenprogramma op
	P2-K1-W3	Maakt een ontwikkelplan
	P2-K1-W4	Voert het ontwikkelplan uit

P2 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker

	P2-K1-W5	Biedt persoonlijke verzorging bij specifieke zorgbehoeftes
	P2-K1-W6	Schept voorwaarden voor een hygiënische en gezonde omgeving
	P2-K1-W7	Biedt (specifieke) ontwikkelingsgerichte activiteiten aan
P2-K2 Organiseren van de werkzaamheden	P2-K2-W1	Voert coördinerende taken uit
	P2-K2-W2	Voert beleidsondersteunende taken uit
	P2-K2-W3	Voert beheertaken uit

P3 Onderwijsassistent

P3-K1 Uitvoeren van leeractiviteiten in overleg met de leraar	P3-K1-W1	Leverd een bijdrage aan het ontwikkelen van een plan voor de begeleiding
	P3-K1-W2	Bereidt de uitvoering van leeractiviteiten voor
	P3-K1-W3	Voert leeractiviteiten uit
	P3-K1-W4	Biedt (specifieke) ontwikkelingsgerichte leeractiviteiten aan
	P3-K1-W5	Biedt ondersteuning gericht op zelfredzaamheid
	P3-K1-W6	Voert praktische werkzaamheden uit
P3-K2 Uitvoeren van taken rondom de lessen	P3-K2-W1	Houdt toezicht en begeleidt buiten de lessen
	P3-K2-W2	Organiseert (mede) organisatiebrede activiteiten

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep

Context

De pedagogisch werker is breed inzetbaar in een kindercentrum, in de kinderopvang (kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang) of peuteropvang, in een integraal kindcentrum en/of in het onderwijs (basisschool, brede school, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, mbo). De pedagogisch werker werkt in het algemeen met een groep kinderen, d.w.z. met ten minste twee kinderen. De pedagogisch werker werkt met kinderen afkomstig uit alle lagen van de bevolking en heeft daardoor te maken met een grote diversiteit aan culturen, leefstijlen en maatschappelijke posities.

Typerende beroepshouding

Werken in de sociaal-pedagogische sector of in het onderwijs betekent direct werken met mensen, in het pedagogisch werk met kinderen, in het onderwijs met leerlingen/studenten. Hierbij speelt de pedagogisch werker als persoon een essentiële rol. Haar* kwaliteiten en persoonlijkheid zijn van doorslaggevend belang bij het aangaan van een professionele relatie en bij het bereiken van de gewenste resultaten. Voor een verantwoorde beroepsuitoefening moet de pedagogisch werker betrokken, empathisch, assertief, representatief en integer zijn. De pedagogisch werker heeft een functie als rolmodel en weet (veelvuldig) inhoud te geven aan haar voorbeeldfunctie.

De pedagogisch werker biedt geborgenheid en veiligheid, gaat respectvol om met de kinderen**, kan diversiteit hanteren en toont een open houding waardoor ze vraagstukken bespreekbaar maakt.

Ze speelt creatief en flexibel in op de wensen en leer- en ontwikkelingsmogelijkheden van het kind en de gegeven situatie, maar treedt vooral creatief (vindingrijk) én handelend op in onverwachte, mogelijk escalerende situaties. Ze straalt rust en stabiliteit uit.

Ze is zich ervan bewust dat zij te maken heeft met vertrouwelijke gegevens bestaande uit zowel privacygevoelige als organisatiegevoelige informatie.

De pedagogisch werker werkt mens- en resultaatgericht, sociaal-communicatief, efficiënt, methodisch, hygiënisch, veilig, kostenbewust, milieubewust en ergonomisch verantwoord. Ze is initiatiefrijk, leergierig en zelfstandig. Ze reflecteert regelmatig op haar beroepsmatig handelen, zodat zij blijft leren van haar werkzaamheden en haar handelingsrepertoire optimaliseert. Zij werkt steeds volgens het beleid en de visie van de organisatie. Ze is flexibel om te kunnen schakelen van de ene situatie naar de andere; van de ene leerstijl naar de andere, van de ene gesprekspartner naar de andere.

De pedagogisch werker trekt met directe collega's op - maar ook met anderen in de omgeving van het kind - om de ontwikkeling te ondersteunen, bij te dragen aan een integrale aanpak en heeft daarbij oog voor de doorlopende ontwikkelingslijn van kinderen.

*Overall waar in dit kwalificatiedossier 'zij' of 'haar' staat, wordt ook 'hij' of 'zijn' bedoeld.

**In dit kwalificatiedossier is 'kind' ook te lezen als: 0-jarige, tiener, leerling, jeugdige, jongere of student.

Resultaat van de beroepengroep

De pedagogisch werker heeft het kind en/of de groep kinderen in een kindercentrum (kinderdagverblijf, peuteropvang, buitenschoolse opvang) of in het onderwijs in een veilige (leer)omgeving in de ontwikkeling gestimuleerd en de eigenheid van het kind gewaarborgd waardoor elk kind zich optimaal ontwikkelt.

B1-K1: Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling

Complexiteit

De pedagogisch werker werkt in groepsverband met kinderen aan hun ontwikkeling en draagt bij aan hun opvoeding. Daarbij onderhoudt ze - afhankelijk van de setting - ook contacten met ouder/vervangende opvoeder. Ze werkt daarbij vooral volgens standaardprocedures en protocollen van de organisatie. Hierbij heeft ze bijvoorbeeld te maken met de grenzen van het werken met protocollen en procedures enerzijds en het respecteren van de eigenheid van het kind anderzijds. De complexiteit van haar werkzaamheden zit voornamelijk in de hectiek die het werken met kinderen met zich meebrengt en het tegelijkertijd werken volgens de richtlijnen en doelstellingen van de organisatie. Zo wordt van haar verwacht dat ze aandacht schenkt aan elk kind en gelijk voor de groep als geheel

B1-K1: Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling

en kan omgaan met verschillen in culturele waarden, normen en leefstijl. Ook wordt van haar verwacht dat zij kan inspelen op wisselende en onverwachte omstandigheden die direct om een oplossing vragen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De pedagogisch werker werkt samen met collega's in een team. Haar werkzaamheden stemt ze af met het team en voert ze zelfstandig uit onder regie van een (functioneel) leidinggevende. Ze is verantwoordelijk voor de kwaliteit van haar eigen werkzaamheden en haar eigen aandeel in de samenwerking in het team. Bij nieuwe of complexe vraagstukken kan de pedagogisch werker terugvallen op haar (functioneel) leidinggevende en op het team. Eindverantwoordelijkheid ligt bij haar leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van begrippen van (dys)functioneren door (chronische) ziekte(n)
- heeft kennis en inzicht in belang en waarde van stimulering van de ontwikkeling van een kind en van haar eigen rol daarin
- heeft kennis en inzicht in de consequenties van haar pedagogisch handelen
- heeft kennis van beelden die (culturele) groepen van elkaar hebben
- heeft kennis van begrippen en theorieën m.b.t. (ortho)pedagogiek
- heeft kennis van begrippen en theorieën van ontwikkelingspsychologie, zoals van ontwikkelingsfasen (waaronder hechting), ontwikkelingsopgaven en ontwikkelingsdomeinen van een kind
- heeft kennis van de cognitieve, motorische, sociale, emotionele, zintuiglijke, seksuele en creatieve ontwikkeling van een kind (0 - 23 jaar)
- heeft kennis van gezonde leefstijlen, met name gericht op voeding en bewegen
- heeft kennis van taalontwikkeling en taalstimulering
- heeft kennis van veelvoorkomende gedragsproblematieken bij kinderen
- heeft kennis van veelvoorkomende (kinder)ziekten en besmettingsrisico's
- heeft kennis van relevante wet- en regelgeving, zoals wet kinderopvang, wet IKK, AVG en Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- kan (kinder)EHBO/eerste hulp bij kleine ongevallen toepassen
- kan 21e-eeuwse vaardigheden stimuleren en aanleren bij kinderen, zoals kritisch, creatief en probleemoplossend denken
- kan digitale vaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan educatieve interactievaardigheden toepassen: praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering, begeleiden van interacties
- kan een afwijkende ontwikkeling van kinderen herkennen
- kan evaluatievaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan feedbackvaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan gesprekstechnieken toepassen bij haar werkzaamheden
- kan in het bijzijn van kinderen voorbeeldgedrag tonen met een gezonde leefstijl
- kan methodieken toepassen om samenwerking, spelen en leren te stimuleren
- kan methodisch handelen in relatie tot groepsprocessen
- kan methodische technieken toepassen bij haar werkzaamheden
- kan mondelinge en schriftelijke rapportagevaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan motivatietechnieken toepassen in relatie tot haar werkzaamheden
- kan motorische en creatieve vaardigheden toepassen voor het uitvoeren van creatieve, muzische en kunstzinnige (spel)activiteiten
- kan observatiemethodieken toepassen om informatie te verzamelen
- kan omgaan met normoverschrijdend gedrag, conflictsituaties en agressie
- kan risicofactoren herkennen om dader resp. slachtoffer te worden van pesten, kindermishandeling, seksueel misbruik
- kan signalen van sociale problematiek herkennen waaronder pesten, huiselijk geweld, kindermishandeling, ongeletterdheid, seksueel misbruik en actie ondernemen volgens wet- en regelgeving en het beleid /protocol van de organisatie
- kan sociale en communicatieve vaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan uitgangspunten van duurzaamheid toepassen bij haar werkzaamheden
- kan uitgangspunten van kinderparticipatie toepassen
- kan verbinding leggen tussen spelen, leren, ontwikkeling en ontmoeten
- kan voorleesvaardigheden toepassen
- kan voorlichtingsvaardigheden toepassen gericht op kinderen en ouders

B1-K1: Begeleiden van kinderen bij hun ontwikkeling

- kan werken met kind-/leerlingvolgsystemen/ontwikkelingsgerichte systemen
- kan werken op basis van planningen (jaarplan, maand/weekplan)

B1-K1-W1: Zorgt voor een veilig pedagogisch klimaat

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar zorgt voor een optimaal groepsklimaat door een positieve en enthousiaste houding te tonen, belangstelling te tonen en aandacht te schenken aan elk individu en aan de groep. Ze biedt structuur en (dag)ritme. Ze houdt zicht op de kinderen in de groep en stimuleert positief gedrag. Ze signaleert problemen in de interactie tussen kinderen, biedt emotionele ondersteuning en begeleidt de kinderen op een pedagogische manier om te komen tot 'oplossingen'. Ze bespreekt waarden en normen met de kinderen. Ze handhaaft orde, let op signalen in het gedrag en stemming van het kind en treedt regelend op bij in de groep ongewenst gedrag. Ze signaleert opvallend gedrag van individuele of groepjes kinderen en bespreekt dit met collega's en met ouders/vervangende opvoeders. Ze zorgt dat de gang van zaken volgens verwachting verloopt en let daarbij op het welbevinden van elk kind, op veiligheid en onregelmatigheden.

Resultaat

Een groep waarin het kind veilig is en zich thuis voelt en waarin kinderen prettig met elkaar omgaan.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- laat elk kind in de groep tot zijn recht komen;
- toont overwicht bij het handhaven van heldere afspraken en regels;
- toont rust en zelfvertrouwen, ook in onzekere en onduidelijke situaties;
- onderneemt tijdig doeltreffende actie bij signalen van opvallend gedrag;
- past interactievaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering, begeleiden van interacties.

De onderliggende competenties zijn: Instructies en procedures opvolgen, Aandacht en begrip tonen, Aansturen, Vakdeskundigheid toepassen, Omgaan met verandering en aanpassen

B1-K1-W2: Inventariseert behoeften en wensen van het kind

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie over het kind door te inventariseren wat de wensen en behoeften van het kind zelf zijn en/of door reeds bekende informatie te verzamelen, bijvoorbeeld door informatie te vragen aan collega's, gegevens uit intake- en oudergesprekken te inventariseren en/of door - met toestemming - het kind/leerlingdossier te lezen. Ze vult haar gegevens aan met informatie die ze verzamelt door het kind in verschillende situaties te observeren. De observatiegegevens legt ze schriftelijk vast en ze rapporteert hierover aan haar leidinggevende en/of het team.

Resultaat

De ontwikkeling van het kind en zijn wensen en behoeften met betrekking tot de begeleiding zijn vastgelegd.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- inventariseert op methodische wijze de ontwikkeling, wensen en behoeften van het kind;
- observeert zorgvuldig, methodisch en volgens geldende protocollen en procedures;
- is tactvol en empathisch bij het bespreken van zaken die mogelijk schaamtevol en moeilijk bespreekbaar zijn;
- registreert waarnemingen nauwgezet en accuraat;
- past interactievaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie en praten en uitleggen.

De onderliggende competenties zijn: Instructies en procedures opvolgen, Aandacht en begrip tonen, Ethisch en integer handelen, Onderzoeken, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

B1-K1-W3: Bereidt de uitvoering van activiteiten voor

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt de uitvoering van activiteiten voor. Zij doet op basis van verzamelde gegevens over wensen en behoeften voorstellen voor activiteiten. De voorgestelde activiteiten passen bij de behoeften en ontwikkeling van het kind en/of de groep en/of de situatie. Ze pakt in samenspraak met collega's thema's op in domeinen zoals exploratief sport en spel, sociaal spel, taalontwikkeling, ontluikend rekenen en creatieve, expressieve en muzikale vormgeving, leefstijl, natuur en milieu, wetenschap en techniek en digitale geletterdheid. Ze bedenkt welke materialen ze daarbij wil gebruiken en verzamelt deze. Indien nodig bewerkt ze materialen voor, zodat ze klaar zijn voor gebruik door de kinderen. Ze maakt een planning voor de uitvoering van de activiteit.

Resultaat

De activiteiten zijn voorbereid en sluiten aan bij de ontwikkeling van het kind/de groep.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- doet verantwoorde voorstellen voor een passend aanbod van activiteiten;
- regelt ruim van tevoren activiteiten;
- kiest passende (duurzame) materialen;
- gebruikt de materialen op een duurzame wijze;
- schat de benodigde tijd juist in;
- houdt effectief rekening met randvoorwaarden en onvoorziene omstandigheden.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren

B1-K1-W4: Creëert een verantwoorde en stimulerende speel-/leeromgeving

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar creëert een verantwoorde en stimulerende speel-/leeromgeving om kinderen te laten oefenen, ontdekken en ondervinden wat wel en niet lukt. Ze richt de ruimte in en zorgt voor materialen die nodig zijn voor vrij spelen, leren of geplande activiteiten. Ze controleert of de ruimte en de aanwezige materialen geschikt zijn voor de ontwikkelings- of leerdoelen, of ze uitdagend zijn om spelen en leren te stimuleren, veilig en schoon zijn, en geborgenheid bieden. Ze doet waar nodig aanpassingen om onveilige situaties te voorkomen of beter aan te sluiten bij de ontwikkelings- of leerdoelen.

Resultaat

De ruimte en materialen zijn geschikt voor het realiseren van de ontwikkelings- of leerdoelen. Er is een verantwoorde en stimulerende speel-/leeromgeving gecreëerd.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- kiest passende (duurzame) materialen afgestemd op de ontwikkelings- of leerdoelen;
- controleert nauwgezet ruimte en materialen op vastgestelde criteria;
- werkt veilig en gezond overeenkomstig de voorschriften;
- is alert op eventuele onveilige situaties en neemt doeltreffende acties.

De onderliggende competenties zijn: Instructies en procedures opvolgen, Materialen en middelen inzetten, Analyseren

B1-K1-W5: Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar stemt werkzaamheden, werkwijze en taakverdeling af in overleggen met collega's (eventueel in een multidisciplinair team) of anderszins betrokkenen. Zij bespreekt mogelijkheden voor verbeteringen gericht op een veilige en gezonde omgeving en draagt bij aan verantwoorde besluitvorming. Zij houdt rekening met mogelijkheden, eisen, prioriteiten, wensen, behoeftes en verwachtingen van betrokkenen en de daaruit voortkomende consequenties. Ze werkt samen met andere professionals/disciplines volgens afgesproken doelen en werkwijze en voert (afgestemde)afspraken door in het eigen handelen. Ze kijkt naar kansen om het kind

B1-K1-W5: Werkt samen met andere betrokkenen in de omgeving van het kind

nog beter te ondersteunen en/of gezamenlijke activiteiten te ontplooiën. De beginnend beroepsbeoefenaar levert een bijdrage aan een (overdrachts)rapportage naar andere professionals met toestemming van de ouders.

Resultaat

Er is professioneel samengewerkt en werkzaamheden, werkwijze en taakverdeling zijn onderling afgestemd waardoor kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid zijn gewaarborgd.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- voert tijdig en regelmatig overleg met alle betrokkenen;
- staat open voor meningen, ideeën en feedback van anderen;
- formuleert duidelijke en haalbare doelen;
- levert een actieve bijdrage aan het overleg/de gesprekken/de discussies;
- houdt rekening met de haalbaarheid van werkzaamheden in tijd en kwaliteit;
- werkt constructief samen aan het behalen van afgesproken doelen;
- bouwt professioneel aan de onderlinge band en samenwerking.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Overtuigen en beïnvloeden

B1-K1-W6: Volgt en stimuleert de ontwikkeling en leren van het kind

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar biedt het kind ontwikkelingsgerichte activiteiten aan, gericht op de reguliere/gemiddelde motorische, cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Ze maakt daarbij gebruik van speel-, spel-, sport- en/of ontwikkelingsmaterialen. Zij voert de activiteiten uit en begeleidt en stimuleert individuele kinderen of een groep(je) kinderen bij de uitvoering van de activiteiten. Ze stimuleert specifieke competenties van kinderen, waaronder taalbegrip en taalgebruik, rekenbegrip, redeneren en kennis van de wereld en hanteert manieren waarop kinderen leren (door het te ervaren, te kijken, erover te denken en uit te proberen). Daarnaast stimuleert en leert ze gezond, veilig en positief gedrag aan bij kinderen. Ze is alert op kansen die zich spontaan voordoen om de ontwikkeling en zelfredzaamheid te stimuleren en benut deze. Ze observeert kinderen en signaleert voortgang en/of afwijkingen in gedrag en ontwikkeling van het kind bij de uitvoering van de ontwikkelingsgerichte activiteiten. De beginnend beroepsbeoefenaar hanteert onder begeleiding de kindvolg/ontwikkelingsgerichte systemen die gebruikt worden. Ze zorgt onder begeleiding voor verslaglegging van individuele ontwikkelingslijnen van kinderen.

Resultaat

De kinderen zijn in hun ontwikkeling, zelfredzaamheid en leren gestimuleerd en gevolgd.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- gebruikt materialen effectief, vindingrijk en duurzaam;
- begeleidt en stimuleert kinderen doelgericht bij de uitvoering van activiteiten;
- speelt flexibel in op veranderingen in de situatie;
- toont voorbeeldgedrag in correct taalgebruik (woordenschat, synoniemen, zinsbouw, zinsconstructie, uitspraak, intonatie);
- toont in het bijzijn van kinderen het goede voorbeeld met gezond, veilig en positief gedrag;
- zorgt voor een duidelijke verslaglegging van individuele ontwikkelingslijnen van kinderen;
- past interactievaardigheden toe: respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten, uitleggen en ontwikkelingsstimulering.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Omgaan met verandering en aanpassen

B1-K1-W7: Evalueert haar eigen werkzaamheden

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar evalueert haar werkzaamheden. Ze verzamelt relevante gegevens over uitgevoerde werkzaamheden: ze observeert reacties van kinderen bij de uitvoering van activiteiten, vraagt feedback

B1-K1-W7: Evalueert haar eigen werkzaamheden

van collega's en andere betrokkenen en reflecteert op haar werkwijze. Ze trekt conclusies op basis van de verzamelde gegevens. Ze bespreekt haar evaluatie met haar leidinggevende, schrijft een evaluatieverslag en formuleert realistische verbeterpunten voor haar eigen werkwijze.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft haar werkzaamheden geëvalueerd op basis van verzamelde gegevens. Er is een evaluatieverslag geschreven waarin verbeterpunten zijn geformuleerd.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- kiest passende methode(n) om evaluatiegegevens te verzamelen;
- vormt een reëel beeld van haar eigen werkwijze;
- werkt gestructureerd bij het verzamelen en analyseren van gegevens en het opstellen van het verslag.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Analyseren, Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Onderzoeken

B1-K2: Werken aan kwaliteit en deskundigheid

Complexiteit

De pedagogisch werker verricht werkzaamheden ten behoeve van de kwaliteit van de dienstverlening en haar eigen deskundigheid. Ze past daarbij algemene beroepsvaardigheden toe als communicatievaardigheden, rapportagevaardigheden, evaluatie- en reflectievaardigheden. Bij het uitvoeren van de organisatiegebonden taken werkt zij aan de hand van standaardprocessen en procedures.

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:

De onderwijsassistent maakt gebruik van brede en specialistische kennis van het werkveld, de organisatie en kwaliteitszorg.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De pedagogisch werker voert haar taken zelfstandig uit en draagt daarvoor zelf verantwoordelijkheid. Daarnaast werkt ze samen met collega's in een team. Ze is verantwoordelijk voor haar aandeel in de samenwerking. Eindverantwoordelijkheid ligt bij haar (functioneel) leidinggevende.

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:

De onderwijsassistent werkt ook samen met collega's buiten het team, bijvoorbeeld een kwaliteitscoördinator. Ze draagt daarbij verantwoordelijkheid voor de uitvoering van haar eigen taken of haar eigen bijdrage.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van eisen die gesteld worden aan een gezonde en veilige omgeving voor de ontwikkeling van kinderen
- heeft kennis van kwaliteitszorg(systemen)
- kan de eigen specifieke expertise zichtbaar maken en delen binnen en buiten de organisatie
- kan de meerwaarde van de professie van collega's en andere professionals herkennen en erkennen
- kan feedbackvaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan gesprekstechnieken toepassen bij haar werkzaamheden
- kan het veiligheids- en gezondheidsbeleid uitvoeren
- kan reflectievaardigheden toepassen bij haar werkzaamheden
- kan vergadertechnieken toepassen bij haar werkzaamheden

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:

- heeft brede en specialistische kennis van de toepassing van kwaliteitszorgsystemen
- heeft brede en specialistische kennis van het werkveld onderwijs
- heeft brede en specialistische kennis van wet- en regelgeving

B1-K2-W1: Werkt aan de eigen professionele ontwikkeling

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt aan haar eigen professionele ontwikkeling. Zij houdt ontwikkelingen in de sector bij, zoals maatschappelijke, technologische en vakinhoudelijke ontwikkelingen, en houdt zich op de hoogte van actuele wet- en regelgeving m.b.t. de beroepsuitoefening en de actuele visie op pedagogisch werk. Zij leest daarvoor vakliteratuur en volgt bijscholingen. Ze reflecteert op haar eigen functioneren, vraagt om feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en onderneemt stappen om vakkennis, vaardigheden en beroepshouding te verbeteren. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het pedagogisch beleid, het veiligheids- en gezondheidsbeleid, beroepstaken en werkzaamheden. Zo ontwikkelt zij zichzelf en levert zij een bijdrage aan de ontwikkeling van de beroepsuitoefening. Tevens draagt ze de beroeps- en organisatievisie uit naar anderen.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft op verschillende manieren gewerkt aan haar professionele ontwikkeling.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- houdt proactief de vakinhoudelijke ontwikkelingen en veranderende wet- en regelgeving in de sector bij;
- draagt eigen kennis en expertise begrijpelijk over;
- gebruikt feedback doelbewust om zich verder te ontwikkelen.

B1-K2-W1: Werkt aan de eigen professionele ontwikkeling

- formuleert meetbare, uitdagende en haalbare verbeterpunten voor haar werkzaamheden en toont verantwoordelijkheid in het halen hiervan.
De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Leren, Formuleren en rapporteren

B1-K2-W2: Werkt aan het bewaken en bevorderen van kwaliteitszorg

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt mee aan het verbeteren van de kwaliteit van de beroepstaken, werkzaamheden en dienstverlening. Dat doet zij door bijvoorbeeld te participeren in overlegvormen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Ze draagt bij aan het bevorderen van een veilige en gezonde omgeving voor de ontwikkeling van kinderen door verbeterpunten te signaleren en te bespreken. Zij let op de kwaliteit van haar werkzaamheden. Zij signaleert en meldt knelpunten.

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:

N.v.t.

Resultaat

De pedagogisch werker heeft vanuit haar eigen deskundigheid een bijdrage geleverd aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:

N.v.t.

Gedrag

De pedagogisch werker:

- is zorgvuldig in het volgen van voorgeschreven protocollen, procedures en wettelijke richtlijnen;
- zet functioneel de eigen expertise in voor het verbeteren van de kwaliteit van de werkzaamheden;
- levert een actieve bijdrage in overleggen van bijvoorbeeld ontwikkel-, werk- of intervisiegroepen;
- is alert op mogelijkheden voor het bevorderen van de kwaliteit;
- geeft actief gesignaleerde tekortkomingen (in werkwijze) door aan de juiste persoon.

De onderliggende competenties zijn: Instructies en procedures opvolgen, Kwaliteit leveren

Voor Onderwijsassistent geldt aanvullend:

- motiveert anderen om zich te houden aan de voorgeschreven protocollen en richtlijnen rondom kwaliteitszorg;
- brengt tijdig knelpunten naar voren;
- brengt verbetervoorstellen met overtuigingskracht.

De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden, Instructies en procedures opvolgen

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P3 Onderwijsassistent

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

De onderwijsassistent werkt in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, speciaal onderwijs of in de volwasseneneducatie met en rond leerlingen/studenten. Ook kan ze werkzaam zijn in een integraal kindcentrum of kindercentrum waar opvang en onderwijs gecombineerd worden, bijvoorbeeld als 'combinatiefunctionaris'. De onderwijsassistent is ondersteunend en faciliterend voor leraren* en/of lerarenteam.

De onderwijsassistent speelt een belangrijke rol in de taalontwikkeling van leerlingen/studenten en vervult daarin een voorbeeldfunctie. Dit komt tot uiting in het benoemen van wat ze ziet en wat ze doet. In het basisonderwijs en in het speciaal onderwijs heeft ze vooral een verzorgend-pedagogisch/didactische rol. In het voortgezet- en beroepsonderwijs kan ze ook te maken krijgen met technisch-instrumentele werkzaamheden. De onderwijsassistent is kwaliteitsgericht en zorgt voor de continuïteit van de onderwijsassistentie. Ze kan snel schakelen tussen situaties en rollen. Ze is initiatiefrijk, weet van aanpakken en is gericht op samenwerking, ze ziet kansen en benut deze.

Afhankelijk van haar taken binnen een team kan men van haar extra vakinhoudelijke werkzaamheden verwachten. Zij beheerst leerstof praktisch minimaal op het niveau als leerlingen/studenten deze moeten kennen. Dit betekent dat zij zich in het voortgezet en het beroepsonderwijs (enigszins) moet specialiseren in een vak/leergebied. Haar (eventuele) vakinhoudelijke achtergrond, persoonlijk gevolgde opleidingstraject en ervaringen in de beroepspraktijk bepalen dan bij welk team zij het beste kan werken of welke (vakspecifieke) competenties zij (verder) moet ontwikkelen.

*In dit profiel is 'leraar' ook te lezen als docent.

Beroepsvereisten

Nee

P3-K1 Uitvoeren van leeractiviteiten in overleg met de leraar

Complexiteit

De onderwijsassistent heeft verschillende soorten werk. Dit kan complex zijn: het gaat om zowel pedagogische als didactische doelen én het werk is wisselend tussen individuele leerlingen/studenten en groepen. Een onderwijsassistent gaat om met onverwachte situaties, neemt beslissingen, maakt keuzes bij dilemma's en improviseert.

Sommige specifieke assisterende onderwijstaken kunnen om bovenstaande redenen complex zijn. Om deze taken (op inhoudelijk, didactisch, methodisch of organisatorisch terrein) uit te voeren heeft zij specialistische kennis en vaardigheden nodig (bijvoorbeeld: kennis van leergebieden en didactische vaardigheden).

De onderwijsassistent beschikt over vaardigheden om vraagstukken op te lossen door combinaties van standaardprocedures toe te passen of door nieuwe oplossingen te bedenken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De onderwijsassistent verricht assisterende, veelal uitvoerende taken. Zij assisteert de leraar, leraren of het (multidisciplinaire) team, in overleg met en onder supervisie van een leraar of teamleider. De taken die zij verricht voert ze - binnen de gegeven taakstelling - zelfstandig uit. Zij draagt daarbij verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van haar eigen werkzaamheden. Zij heeft geen zelfstandige verantwoordelijkheid binnen het onderwijsproces (het lesgeven). De leraar is eindverantwoordelijk voor de leerresultaten van leerlingen/studenten.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van begrippen en theorieën uit de orthopedagogiek, waaronder van leer-, gedrags- en opvoedingsproblemen

P3-K1 Uitvoeren van leeractiviteiten in overleg met de leraar

- heeft basiskennis van de inhoud van leerlijnen in het so, po, vo of mbo, zoals van rekenen, taal, Engels, aardrijkskunde, geschiedenis, natuur en techniek
- heeft basiskennis van inhoud en belang van (SLO) doelen voor het jonge kind en kerndoelen voor po, (v)so, sbo en onderbouw vo
- heeft brede en specialistische kennis van begrippen en theorieën m.b.t. didactiek, zoals taal- en rekendidactiek, in verschillende werkvelden, zoals het basisonderwijs, het speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs
- heeft brede en specialistische kennis van belang en noodzaak van verzamelen en registreren van (ontwikkelings-) gegevens
- heeft kennis van begrippen en uitgangspunten van leerpsychologie, zoals m.b.t. leerstijlen, leerbehoeften, leeractiviteiten en activerende leeromgevingen
- heeft kennis van begrippen, theorieën, en methodieken m.b.t. taalontwikkeling, -achterstanden, -stimulering en doorgaande leerlijnen (bijvoorbeeld methodieken voor Voor- en Vroegschoolse Educatie, VVE of voor Nederlands als 2e taal, NT2)
- heeft kennis van de puberteit, zoals van het puberbrein en pubergedrag
- heeft kennis van toepassing en gebruik van sociale media
- heeft specialistische kennis van diversiteit en interculturele communicatie
- heeft specialistische kennis van dyslexie en dyscalculie
- heeft specialistische kennis van nut en mogelijke resultaten van opbrengstgericht werken
- kan (digitale) presentatietechnieken toepassen
- kan didactische werkvormen inzetten, zoals samenwerkingsvormen en activerende werkvormen
- kan doelmatig en planmatig werken
- kan educatieve interactievaardigheden toepassen: praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering, begeleiden van interacties
- kan hedendaagse technologie toepassen voor ontwikkelen en leren, zoals het gebruik van digitale platforms, digibords en online lesmateriaal
- kan instructie aanpassen aan de individuele behoefte van een leerling/student
- kan omgaan met diversiteit in werkcontacten, zoals op het gebied van sekse, gender, cultuur, religie en gezinssamenstelling
- kan ontwikkelingsgericht werken: signaleren, creëren en benutten van kansen op cognitief, motorisch, zintuigelijk en sociaal-emotioneel gebied
- kan pedagogische vaardigheden toepassen om gezond gedrag, zoals bewegen, gezond eten en hygiëne, te stimuleren en aan te leren bij kinderen/jongeren
- kan resultaatgericht werken
- kan signalen van laaggeletterdheid bij ouders/opvoeders herkennen
- kan signalen van sociale problematiek herkennen waaronder pesten, huiselijk geweld, kindermishandeling, ongeletterdheid, seksueel misbruik en actie ondernemen volgens wet- en regelgeving en het beleid /protocol van de organisatie
- kan werken met een leerlingvolgsysteem
- kan werken vanuit een groeps- of handelingsplan
- kan werken vanuit een onderzoekende en lerende houding

P3-K1-W1 Levert een bijdrage aan het ontwikkelen van een plan voor de begeleiding

Omschrijving

De onderwijsassistent levert een bijdrage aan het ontwikkelen van een handelingsplan voor de begeleiding van een individuele leerling/student en/of subgroepen leerlingen/studenten met specifieke begeleidings- of leerbehoeften. Ze overlegt met de leraar welke leerlingen/studenten (extra) begeleiding en ondersteuning nodig hebben. Ze levert een bijdrage aan het verzamelen en analyseren van informatie en bespreekt met de leraar voorstellen voor de begeleiding van leerlingen/studenten, zoals voor leeractiviteiten, begeleidingsmethodes, leerdoelen en lesmateriaal. Ze legt het begeleidingsplan samen met de leraar voor aan de leerling(en)/student(en) en ouders/vervangende opvoeders om instemming te verkrijgen.

Resultaat

De onderwijsassistent heeft een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van een plan voor begeleiding dat past bij de specifieke begeleidings- of leerbehoeften en uitvoerbaar is binnen de onderwijsinstelling.

P3-K1-W1 Levert een bijdrage aan het ontwikkelen van een plan voor de begeleiding

Gedrag

De onderwijsassistent:

- verzamelt doelgericht informatie uit verschillende bronnen;
- trekt relevante conclusies uit de beschikbare informatie;
- weegt verschillende alternatieven af op hun consequenties;
- maakt verantwoorde en onderbouwde keuzes voor de begeleiding;
- doet proactief voorstellen voor passende leeractiviteiten, begeleidingsmethodes, leerdoelen en lesmateriaal;
- licht de voorstellen duidelijk en overtuigend toe.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Analyseren, Onderzoeken

P3-K1-W2 Bereidt de uitvoering van leeractiviteiten voor

Omschrijving

De onderwijsassistent maakt met de leraar/het lerarenteam op basis van het lesprogramma afspraken over de leeractiviteiten die zij namens de leraar gaat uitvoeren. Ze kiest een aanpak die past bij de beginsituatie, leerbehoefte, leerstijl en ontwikkeling van de individuele leerling/student en/of subgroepen leerlingen/studenten. Ze bereidt zich inhoudelijk voor op leeractiviteiten door invulling te geven aan vragen zoals: hoe kan zij de activiteiten aan de leerlingen/studenten aanbieden en hoe begeleidt ze hen daarbij. Ze zorgt dat ze boven de lesstof staat. Ze bestudeert de inhoud van de leeractiviteiten, bereidt het lesmateriaal voor en kiest een didactische werkvorm.

Resultaat

De leeractiviteiten zijn voorbereid.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- kiest de juiste materialen en middelen voor een activiteit;
- kiest passende didactische instructie- en werkvormen;
- werkt volgens instructies, gemaakte afspraken of geldende procedures.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Vakdeskundigheid toepassen

P3-K1-W3 Voert leeractiviteiten uit

Omschrijving

De onderwijsassistent voert in overleg met de leraar/het lerarenteam leeractiviteiten uit, in bijvoorbeeld de reguliere lessen voor bepaalde vakken, in een leerplein, in projecten en/of practica. Zij neemt leeractiviteiten over of voert leeractiviteiten uit tijdens de les van een leraar, bijvoorbeeld voor groepen leerlingen/studenten met leerproblemen. Ze geeft de leerlingen/studenten instructie, uitleg en/of toelichting en/of demonstreert een aanpak. Zij gebruikt daarbij onderwijsleermiddelen en let op de veiligheid. Zij begeleidt individuele leerlingen/studenten of (kleine) groepen bij leeractiviteiten volgens de aanwijzingen van de leraar, op basis van het lesprogramma en gebruikt een didactische werkvorm. Zij motiveert en stimuleert leerlingen/studenten tot bijvoorbeeld luisteren, zich te concentreren en vragen te stellen. Ze reageert flexibel op veranderingen en neemt daarbij pedagogische/didactische beslissingen. In voorkomende situaties reageert zij adequaat op agressie en conflicten en stuurt waar nodig ongewenst gedrag bij.

Resultaat

De onderwijsassistent heeft namens de leraar/het lerarenteam leeractiviteiten uitgevoerd en daarbij de leerlingen/studenten op gepaste wijze begeleid. De kennis heeft ze op een doeltreffende wijze en op het juiste niveau aangeboden.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- neemt, binnen de gestelde kaders, tijdig de nodige eenvoudige pedagogische/didactische beslissingen;
- geeft leerlingen/studenten duidelijke instructies en aanwijzingen;

P3-K1-W3 Voert leeractiviteiten uit

- voert activiteiten in een passend tempo en in een logische volgorde uit;
  - controleert of de uitleg begrepen is;
  - toont voorbeeldgedrag in de omgang met materialen en middelen: zorgvuldig, kostenbewust, milieubewust, veilig en efficiënt;
  - werkt volgens de instructies en aanwijzingen van de leraar/het lerarenteam;
  - bewaakt de veiligheid tijdens de lesactiviteiten;
  - gebruikt onderwijsleermiddelen die aansluiten bij het niveau van de leerlingen/studenten
  - gebruikt passende didactische instructie- en werkvormen.
  - past beroepsvaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering en begeleiden van interacties.
- De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aansturen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P3-K1-W4 Biedt (specifieke) ontwikkelingsgerichte leeractiviteiten aan

Omschrijving

De onderwijsassistent biedt leerlingen/studenten individueel of in groepsverband (specifieke) ontwikkelingsgerichte leeractiviteiten aan, op basis van het lesprogramma of een VVE-methodiek, afgestemd op de specifieke individuele (leer- of ontwikkelings)problematiek van de leerling/student. Zij kiest daarbij (leer- en ontwikkelings)materialen passend bij de gewenste ontwikkeling van de leerling/student en begeleidt en stimuleert hem bij de uitvoering van de activiteit(en). Ze stemt haar handelen t.b.v. de doorgaande ontwikkeling van leerlingen/studenten af met leraren en/of anderszins betrokkenen. Ze signaleert spontane kansen om de ontwikkeling van de leerling/student te stimuleren en grijpt deze aan. Ze monitort de ontwikkeling van de leerling/student, signaleert voortgang en/of stagnatie en onderzoekt mogelijke belemmeringen in de voortgang van de ontwikkeling. Zij rapporteert de leraar/het lerarenteam over de voortgang van de ontwikkeling van de leerling/student. In voorkomende situaties geeft zij ouders/vervangende opvoeders advies over het versterken van de leeromgeving thuis.

Resultaat

De leerlingen/studenten zijn in hun (specifieke) ontwikkeling gestimuleerd met leeractiviteiten op maat. De onderwijsassistent heeft over de voortgang gerapporteerd.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- motiveert de leerling/student om zijn best te doen, uitdagingen aan te gaan en doelen te bereiken;
  - past effectieve interventies toe gericht op de ontwikkeling van de leerling/student;
  - monitort de ontwikkeling van de leerling/student zorgvuldig;
  - kiest passende (leer- en ontwikkelings)materialen;
  - houdt effectief rekening met onvoorziene omstandigheden;
  - rapporteert accuraat over relevante gegevens;
  - past beroepsvaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering en begeleiden van interacties.
- De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Materialen en middelen inzetten, Plannen en organiseren, Formuleren en rapporteren, Analyseren, Vakdeskundigheid toepassen

P3-K1-W5 Biedt ondersteuning gericht op zelfredzaamheid

Omschrijving

De onderwijsassistent begeleidt leerlingen/studenten om zelfredzaam te worden op meerdere gebieden, zowel op het gebied van hygiëne, gezonde leefstijl, sociale vaardigheden, voeding en bewegen als op het gebied van planmatig werken bij leeractiviteiten. Ze ziet wanneer een leerling/student ondersteuning nodig ten behoeve van zijn zelfredzaamheid. Ze geeft leerlingen/studenten informatie, instructie of begeleiding en stimuleert de leerling/student om de zelfredzaamheid te vergroten. Ze geeft uitleg, doet voor en laat leerlingen/studenten oefenen. Ze signaleert bijzonderheden en handelt daarnaar, bijvoorbeeld door leraren en ouders/vervangende opvoeders te informeren. In voorkomende situaties begeleidt zij leerlingen/studenten bij algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL).

P3-K1-W5 Biedt ondersteuning gericht op zelfredzaamheid

Resultaat

De leerling/student is gestimuleerd tot zelfredzaamheid ten aanzien van zelfzorg en planmatig werken.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- respecteert vertrouwelijkheid en autonomie;
- reageert snel en effectief op signalen van behoefte aan ondersteuning;
- geeft leerlingen/studenten duidelijke instructies en aanwijzingen;
- geeft leerlingen/studenten passende ondersteuning die aansluit bij de leeftijd, mogelijkheden en eventuele beperkingen;
- toont voorbeeldgedrag op het gebied van goede zelfzorg;
- stimuleert de leerling/student doelgericht bij planmatig werken;
- past beroepsvaardigheden effectief toe: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering en begeleiden van interacties.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P3-K1-W6 Voert praktische werkzaamheden uit

Omschrijving

De onderwijsassistent voert, zowel gevraagd als op eigen initiatief, praktische, organisatorische afrondende werkzaamheden uit. Ook werkzaamheden ter verbetering van de kwaliteit van de leeromgeving vallen hieronder. Ze kijkt uitgevoerde leeractiviteiten van leerlingen/studenten na en verzorgt administratieve werkzaamheden op verzoek van leraren, maar signaleert daarnaast zelf dat er administratief werk dient te gebeuren. In dat laatste geval overlegt ze met de leraren over het uitvoeren daarvan. Zij registreert bevindingen in het leerlingvolgsysteem en bespreekt dit met de leraar. Zij beheert en onderhoudt (digitale) lesmaterialen en onderwijsmiddelen, en signaleert wanneer apparatuur, materiaal en werkruimte onderhoud nodig hebben. Zij geeft die signalen door aan de verantwoordelijke functionaris. Ze ondersteunt leraren bij de toepassing van digitale leermiddelen: ze zet digitale leermiddelen klaar en ondersteunt bij ICT-vragen en – problemen. Zij levert een bijdrage aan de evaluatie van leeractiviteiten, werkvormen en/of opdrachten en bespreekt verbetervoorstellen en met de leraar.

Resultaat

De onderwijsassistent heeft leeractiviteiten afgerond en geëvalueerd. Gegevens zijn correct geregistreerd.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- neemt initiatief na het signaleren van (administratieve) werkzaamheden die nog gedaan moeten worden;
- houdt zich strikt aan verkregen instructies en de voorgeschreven (werk)procedures;
- verwerkt relevante gegevens in het leerlingvolgsysteem;
- voert administratieve handelingen zorgvuldig en accuraat uit;
- gaat integer en volgens wetgeving om met vertrouwelijke gegevens;
- ondersteunt leraren effectief bij de toepassing van digitale leermiddelen;
- vormt een reëel beeld van haar eigen werkwijze.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Instructies en procedures opvolgen, Gedrevenheid en ambitie tonen, Vakdeskundigheid toepassen

P3-K2 Uitvoeren van taken rondom de lessen

Complexiteit

De onderwijsassistent voert de taken rondom de lessen voor een belangrijk deel uit binnen de schoolorganisatie. Het begeleiden bij buitenschoolse (les)activiteiten vindt daarbuiten plaats, vaak in een onbekende omgeving. Voor het uitvoeren van de taken rondom de lessen maakt de onderwijsassistent gebruik van standaardprocedures en van combinaties van standaardprocedures. Ze past daarbij kennis toe gericht op het faciliteren van de leraar en het zorgen voor een gewenste leeromgeving, organisatiegebonden kennis en specialistische kennis van onderwijsleermiddelen en materialen. Ze past tal van vaardigheden toe, uiteenlopend van het werken met verschillende software-programma's tot het oplossen van conflicten tussen leerlingen/studenten. Kenmerken voor deze taken zijn de verschillende rollen die de onderwijsassistent vervult en de verscheidenheid aan personen waarmee ze te maken heeft. Ze ondersteunt, faciliteert, signaleert en controleert en daarbij heeft ze te maken met de leraar / het team, ondersteunende medewerkers, leerlingen/studenten en/of externe deskundigen ten behoeve van de buitenschoolse activiteit. Dit brede palet aan taken, rollen en contacten maakt het werk complex. Complicerende factoren zijn daarbij bijvoorbeeld de afwegingen die ze moet maken ten aanzien van de tijd die ze beschikbaar heeft en de hoeveelheid taken die verricht moeten worden binnen die tijd.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De onderwijsassistent werkt in overleg met de leraar/het lerarenteam of een ander verantwoordelijke functionaris zelfstandig aan de uitvoering van taken rondom de lessen. De onderwijsassistent is zelf verantwoordelijk voor de resultaten van haar eigen werkzaamheden, ook bij de toezichthoudende taak die ze heeft voor de leerlingen/studenten
De leraar/het lerarenteam of de verantwoordelijk functionaris is eindverantwoordelijk.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van de beleidscyclus: onderdelen, stappen en betrokken actoren
- heeft kennis van (verantwoord) gebruik van sociale media in relatie tot haar werkzaamheden
- heeft specialistische kennis van diversiteit en interculturele communicatie
- kan haar handelen afstemmen op het behalen van afgesproken doelstellingen
- kan in (multidisciplinaire) overleggen een bijdrage leveren aan een gezamenlijke visie, beleid en doelstellingen
- kan presentatietechnieken toepassen voor ouders/vervangende opvoeders en kinderen/jongeren
- kan voorlichtingsvaardigheden toepassen gericht op kinderen en ouders

P3-K2-W1 Houdt toezicht en begeleidt buiten de lessen

Omschrijving

De onderwijsassistent houdt buiten de lessen toezicht op en begeleidt leerlingen/studenten bij niet lesgebonden activiteiten. Zij draagt (school)regels uit en toont interesse in de leerlingen/studenten. Ze assisteert bij surveillance buiten de lessen, zoals op het schoolplein, in de gangen en aula, bij excursies en tijdens pauzes. Ze signaleert, stimuleert positief gedrag en spreekt leerlingen/studenten aan op ongewenst gedrag, dat afwijkt van de gemaakte afspraken, geldende (school)regels en protocollen, zoals agressie, ruzies en ongewenst pubergedrag. Ze stuurt ongewenst gedrag waar nodig bij en bespreekt dit met de leraar. Ze neemt praktische en pedagogische beslissingen om de situatie te reguleren. Zij ziet toe op de veiligheid van leerlingen/studenten in ongestructureerde situaties en treedt handelend op bij calamiteiten.

Resultaat

Buiten de lessen zijn leerlingen/studenten adequaat begeleid en de sociale en fysieke veiligheid is gewaarborgd door adequaat toezicht door de onderwijsassistent.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- handelt proactief op signalen van (dreigende) afwijking van afspraken en regels/protocollen;
- toont overwicht op leerlingen/studenten;
- spreekt de leerlingen/studenten op positieve wijze op hun gedrag aan;
- behandelt leerlingen/studenten rechtvaardig;
- past consequent voor school geldende waarden en normen toe;
- handelt ook in onzekere en onduidelijke situaties met zelfvertrouwen en rust;
- gaat functioneel om met verschillende achtergronden en cultuur;

P3-K2-W1 Houdt toezicht en begeleidt buiten de lessen

- stuurt waar nodig ongewenst gedrag effectief bij.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aansturen, Begeleiden, Omgaan met verandering en aanpassen, Overtuigen en beïnvloeden

P3-K2-W2 Organiseert (mede) organisatiebrede activiteiten

Omschrijving

De onderwijsassistent levert een bijdrage aan de organisatie van organisatiebrede activiteiten, zoals buitenschoolse activiteiten. Ze neemt deel aan werkgroepen, draagt ideeën aan en trekt taken naar zich toe. Ze voert haar taken uit en stemt de werkzaamheden af met directe collega's (bijvoorbeeld collega-onderwijsassistenten) en andere betrokkenen binnen en buiten de organisatie. Ze bepaalt de prioriteiten binnen haar werkzaamheden. Zij houdt betrokkenen op de hoogte, zoals het lerarenteam, leerlingen/studenten en ouders/vervangende opvoeders. Na de uitvoering van de organisatiebrede activiteit evalueert zij het resultaat met betrokkenen en doet verbetervoorstellen voor de aanpak/uitvoering.

Resultaat

De onderwijsassistent heeft een bijdrage geleverd aan de organisatie van organisatiebrede activiteiten in afstemming met directe collega's en andere betrokkenen binnen en buiten de organisatie.

Gedrag

De onderwijsassistent:

- neemt actief deel aan werkgroepen;
- trekt proactief taken naar zich toe;
- stemt werkzaamheden regelmatig en tijdig af;
- draagt bij aan concrete prioriteitsbepaling van activiteiten en werkzaamheden;
- informeert betrokkenen duidelijk, volledig, tijdig en regelmatig;
- brengt verbetervoorstellen met overtuigingskracht.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren